

שם הקורס: _מדיה, מחאה ושינוי חברתי_ מס' הקורס: 183.1.0071

שם המרצה: עידן רינג

סמסטר: ב' שנה: ב'

סוג הקורס: שיעור.

יום המפגשים: ד' שעה: 15:00

שעות קבלה של המרצה: ד' 18:00

תאור הקורס ומטרותיו:

לתקשורת תמיד היה תפקיד מרכזי בהובלה ובהשפעה על תהליכים ושינויים חברתיים, אך השינויים הרדיקליים שאמצעי התקשורת עברו בעצמם בעשורים האחרונים מעצבים מחדש גם את תפקידם וכוחם החברתי. בקורס זה נסקור וננתח את המקום המרכזי של התקשורת הממסדית והתקשורת החדשה בתהליכים ובמגמות עכשוויות של מחאה, מאבק ושינוי חברתי, הן בפן התאורטי והן בפן המעשי. במהלך הסמסטר נדון במקרי בוחן בולטים של תנועות ומאבקים חברתיים היסטוריים ועכשוויים בישראל ובעולם, ונבדוק האם התפתחות המדיה המסורתית והמדיה החדשה מאז תחילת האלף העצמינו את כוחן ואת התפקיד החברתי שלהן - או אולי דווקא להיפך. לצד בחינה תיאורטית של החיבור בין תקשורת לבין מחאה ושינוי חברתי הקורס יציג וינתח כלים וטקטיקות מעשיות לקידום שינוי חברתי וידגים כיצד יזמים ופעילים חברתיים בולטים הצליחו לרתום את התקשורת ולהפוך אותה לכלי להשפעה ויצירת שינוי. בקורס יתארו פעילים מהשטח שלקחו חלק אקטיבי בארועי מחאה חברתית מרכזיים בשנים האחרונות וישתפו אותנו מנסיונם. בחלקו האחרון הקורס יכלול גם התנסות מעשית במסגרתה הסטודנטים יתחלקו לקבוצות וישתמשו במודלים ובכלים שילמדו במהלך הקורס כדי ליצור תכנית פעולה ופיילוט לקמפיין אקטיביסטי ברשתות החברתיות.

חובות הקורס:

- נוכחות פעילה בשיעור
- קריאת מאמר שבועי לשיעור והגשת תגובה למאמר אחד במהלך הסמסטר
- בקבוצות: הצגת מקרה בוחן והובלת דיון בכיתה
- בקבוצות: תכנון קמפיין למאבק חברתי והפקת מהלך דיגיטל אמיתי

מרכיבי הציין הסופי*:

<u>משקל באחוזים</u>	<u>נוכחות</u>
10%	נוכחות והשתתפות
30%	הצגת מקרה בוחן בכיתה
20%	הגשת תגובה למאמר אחד
40%	עבודת גמר – בניית קמפיין
100%	סה"כ

אזהרה בדבר איסור העתקות

המחלקה לתקשורת מקפידה על יושרה אקדמית, שמשמעותה פעילות אקדמית ויצירתית ללא הונאה ורמיה. מה אסור?

- כל רמאות, לרבות העתקה ממקורות אחרים ללא מתן מזכה (קרדיט) ראוי וציין המקור.
- העתקה והדבקה של טקסטים שנכתבו על ידי אחרים.
- שימוש באותה מטלה עבור יותר ממחלקה אחת או קורס אחד.
- מסירת עבודה שנכתבה על ידי מישהו אחר.
- מתן אפשרות לאחרים להעתיק את עבודתך.

העונש יכול להסתיים בציין נכשל בקורס, העמדה לבית-דין משמעתי ואף בהשעיה או הרחקה מהאוניברסיטה. בכל ספק – יש להתייעץ עם המרצה.

כל עבודה בהיקף 5 עמ' ומעלה תלווה **בהצהרת מקוריות חתומה**. עבודה ללא הצהרה תוחזר בלא להיבדק

תלמידים יקרים

1. הקורס המוקלט/ המצולם הוא עבורכם בלבד. צילומו והקלטתו נעשו כדי לסייע לכם בלמידה.
2. הקורס יעמוד לרשותכם עד תום הסמסטר העוקב לסמסטר בו השתתפתם בו.
3. אין להעביר את הקלטת הקורס או כל חלק ממנה לאחרים אין להפיצה - בתמורה או שלא בתמורה- או לעשות בה כל שימוש אחר שאינו לימוד עצמי.
4. מובהר שהאוניברסיטה תראה בחומרה כל פעולה בניגוד לאמור בסעיף 3 לעיל, ופעולה כזאת תחשב הן כהפרת משמעת והן כהפרת זכות יוצרים.

מבנה הקורס ומפגשים:

שבוע	נושא המפגש	חומר קריאה או/ו משימות
1	על תנועות חברתיות, תנועות מחאה ומאבקים לשינוי חברתי – איך הם פועלים ואיך נדע אם הם משנים את המציאות?	Harper, C. & Leicht, K. (2011). Exploring Social Change: America and the World
2	איך יוצרים קמפיין חברתי מוצלח? מטרות, אסטרטגיה ושיטות פעולה	Sweetman, J. (2013). 'I Have a Dream': A Typology of Social Change Goals
3	על כוח תקשורתי וכוח פוליטי: מדריך מעשי לארגז הכלים האקטיביסטי	גדי וולספלד – תקשורת פוליטית – פרק 1: כוח פוליטי וכוח תקשורתי
4	עיתונות, דוברות ויחסי ציבור חברתיים: למה מאבקים לשינוי חברתי צריכים את התקשורת ואיך הם מניעים אותה? <u>מפגש עם עיתונאי שטח</u>	על זרי הדפני - סיקור המחאה החברתית. לירן-אלפר, ד', וצרפתי, א'. (2012).
5	תקשורת מיעוטים או מיעוטים בתקשורת: האם שינוי חברתי אפשרי ללא שינוי תקשורתי?	עידן רינג, כתב עת המכון לדמוקרטיה – " מפנים מקום לאזרחים הערבים סביב מדורת השבט "
6	מחאה ושינוי חברתי ברשתות החברתיות: כלי להשפעה המונית או אקטיביזם כורסה לעצלנים?	Malcolm Gladwell, <i>The New Yorker</i> – Small Change
7	נרטיב, זהות וקהילה אקטיביסטית ברשתות החברתיות: מה למדנו מתנועות #metoo ו-#BlackLivesMatter	ZEYNEP TUFEKCI, <i>The Atlantic</i> - Do Protests Even Work? Marcia Mundt, Karen Ross, Charla M Burnett, "Scaling Social Movements Through Social Media: The Case of Black Lives Matter"
8	תקשורת אקטיביסטית ואקטיביזם תקשורתי: אם התקשורת לא	מבצע עמר"ם – סדרת הרשת על חטיפת ילדי תימן צפייה בפרקים וראיון עם יוצרי הסדרה באתר

<u>העוקץ</u>	מקשיבה לנו - נחליף אותה! <u>מפגש עם אקטיביסטית חברתית</u>	
חלוקה לקבוצות ובחירת נושאים לקמפיינים	הכנה לפרויקט מעשי: בחירת נושא ותכנון הקמפיין	9
עבודה בקבוצות	בניית קמפיין חברתי	10
עבודה בקבוצות	בניית קמפיין חברתי	11
עבודה בקבוצות	בניית קמפיין חברתי	12
עבודה בקבוצות	בניית קמפיין חברתי	13
	סיכום והצגת הפרויקטים	14

חומרי קריאה:

Gladwell, Malcolm, *The New Yorker* (2010) – "Small Change"

Harper, C. & Leicht, K. (2011). Exploring Social Change: America and the World. London and New York: Routledge (pp. 5-9), "What is Social Change"

Marcia Mundt, Karen Ross, Charla M Burnett, "Scaling Social Movements Through Social Media: The Case of Black Lives Matter". *Social Media+Society* (2018)

Sweetman, J., Leach, C. W., Spears, R., Pratto, F., & Saab, R. (2013). 'I Have a Dream': A Typology of Social Change Goals. *Journal of Social and Political Psychology*, 1(1), 293-320.

TUFEKCI, ZEYNEP, *The Atlantic* (2020) – "Do Protests Even Work?"

ברנזון, אלונית. האגודה הישראלית לתקשורת, גיליון 12: 53-70. (2014). "מחאה חברתית וסיקור תקשורתי: מרוטשילד לכיכר זקוטי וממחאת האוהלים ל- Occupy Wall Street 2011",

[http://isracom.org.il/.upload/\(6\)media_frames_12_6.pdf](http://isracom.org.il/.upload/(6)media_frames_12_6.pdf)

וולספלד, גדי. (2012). כוח פוליטי וכוח תקשורתי. , פרק 1 מתוך "תקשורת פוליטית: חמישה דברים שחייבים לדעת". המרכז הבין תחומי.

http://portal.idc.ac.il/sites/communications_new/he/communications/documents/political-communication_gadi-wolfsfeld.pdf

לירן-אלפר, ד', וצרפתי, א'. קשר, 43, 29-39. (2012). על זרי הדפני: הייצוג התקשורתי של מנהיגת המחאה בעיתונות המקוונת בישראל.

http://humanities1.tau.ac.il/shalom_rosenfeld/images/43-heb/%D7%9C%D7%99%D7%A8%D7%9F%D7%90%D7%9C%D7%A4%D7%A8_%D7%95%D7%A6%D7%A8%D7%A4%D7%AA%D7%99.pdf

רינג, עידן (2017). מפנים מקום לאזרחים הערבים סביב מדורת השבט. המכון הישראלי לדמוקרטיה. <https://www.idi.org.il/parliaments/18632/18641>

ריקליס, תמי, ונאמן, יונית (2017). [אתר העוקץ](#), "הפרשה הזאת היא הדי.אן.איי של הכל - ראיון עם יוצרי פרויקט מבצע עמר", תיעוד עדויות חטיפת ילדי תימן, מזרח והבלקן"

* יקבעו בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר ולפני תום תקופת השינויים.

** אין לשנות את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר.

*** על המורה להודיע מראש על סוג הבחנים ומועדם.